

ÅRSMELDING 2022 FOR KONTROLLUTVALET I KVAM HERAD

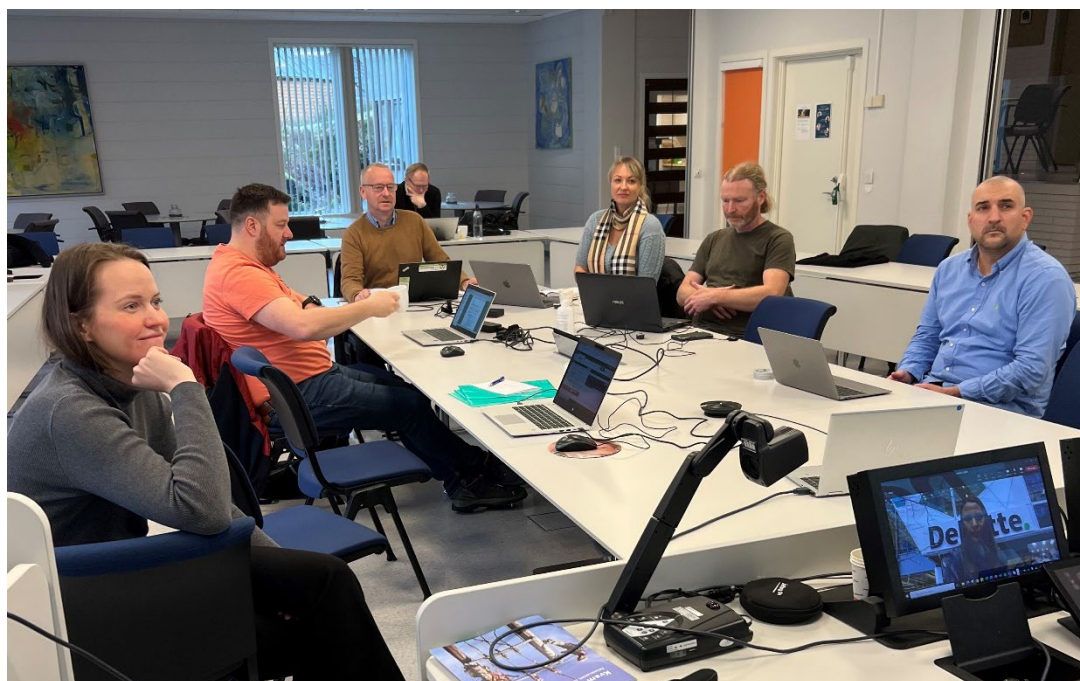

Foto: Roald Breistein

Innhold

1.	<i>Føremål og oppgaver for kontrollutvalet</i>	3
2.	<i>Samansetnad av kontrollutvalet</i>	3
3.	<i>Om verksemda til kontrollutvalet i 2022</i>	3
4.	<i>Sekretariatsordninga</i>	4
5.	<i>Revisjonstenestene</i>	4
6.	<i>Forvaltningsrevisjon</i>	5
6.1.	<i>Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024</i>	5
6.2.	<i>Forvaltningsrevisjon innan personalpolitikk med fokus på tilsettingsprosedyrar og vikarbruk</i>	6
7.	<i>Eigarskapskontroll</i>	7
7.1.	<i>Plan for eigarskapskontroll</i>	8
7.2.	<i>Gjennomført eigarskapskontroll i 2022</i>	8
8.	<i>Arbeid med rekneskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen</i>	9
8.1.	<i>Den økonomiske situasjonen for Kvammabadet KF</i>	9
8.2.	<i>Den økonomiske situasjonen i Kvam herad</i>	9
8.3.	<i>Kommunaløkonomisk bærekraft i Kvam herad</i>	10
9.	<i>Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)</i>	10
10.	<i>Opplæring</i>	10
11.	<i>Andre saker i kontrollutvalet i 2022</i>	11
12.	<i>Oppfølging av tidligere gjennomførte revisjonar</i>	11
12.1.	<i>Forvaltningsrevisjon av internkontroll</i>	11
12.2.	<i>Forvaltningsrevisjon av kvalitet, kompetanse og sjukefråvær i barnehagar</i>	12

1. Føremål og oppgaver for kontrollutvalet

Kontrollutvalet i Kvam herad skal føre løpande kontroll av heradet på vegne av heradsstyret, jf. kommunelova § 23-1 første del.

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at heradet sine oppgaver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

I kommunelova § 23-1 står det m.a.:

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp. at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.*

2. Samansetnad av kontrollutvalet

For valperioden 2019 – 2023 er kontrollutvalet samansett slik:

Medlem	Varamedlem i rekkefølge
Gjermund Stuve, (Sp) leiar	Torgeir Magnar Børve, (Sp)
Michael Iversen, (Ap), nestleiar	Katrine Froestad, (SV)
Anita Sørnes, (Frp) til 27.09.2022 Frank Jacobsen, (FrP) frå 27.09.2022	Kjerstin Valland, (Ap)
Svanhild A. Botnen, (Sp) til 14.06.2022 Ramune Paulauskiene, (Sp) frå 14.06.2022	Ronny Samland, (Frp)
Håvard Gjerde, (Raudt)	Ingunn Karin Torvik (Sp)

Svanhild Botnen (Sp) fekk fritak frå vervet frå 14.06.2022 og Ramune Paulauskiene (Sp) vart vald inn i staden. Vidare fekk Anita Sørnes (FrP) fritak frå vervet frå 27.09.2022 og Frank Jacobsen (FrP) vart vald inn i staden.

I følgje lova skal minst ein av medlemmane i kontrollutvalet og vere medlem av heradsstyret. Gjermund Stuve og Håvard Gjerde har fast sete i heradsstyret.

3. Om verksemda til kontrollutvalet i 2022

- Kontrollutvalet hadde 5 møter
- Kontrollutvalet har handsama 40 politiske saker og 27 referatsaker
- Kontrollutvalet har opne møter
- Ordførar har møte- og talerett i kontrollutvalet
- Rådmann og andre frå administrasjonen har møtt når dei har vore innkalla.
- Revisjonen har og møtt på møta i kontrollutvalet.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjonen det vart bede om.

4. Sekretariatsordninga

I kommunelova § 23-7 Sekretariatet står det dette:

Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstillende utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de sakene som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dem som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen.

Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til

a) ansatte i kommunen eller fylkeskommunen som har andre arbeidsoppgaver enn å være sekretær for kontrollutvalget

b) den som utfører revisjon for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen

c) medlemmer av kontrollutvalget, kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.

Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv sekretariat for kontrollutvalget etter innstilling fra kontrollutvalget.

Sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Kvam herad. Roald Breistein har vore sekretær på alle møta i 2022.

Sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune er også sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Kvinnherad, Stord, Bømlo, Fitjar, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Ullensvang, Bjørnafjorden, Øygarden, Samnanger, Vaksdal, Askøy og Austevoll.

5. Revisjonstenestene

Kontrollutvalet skal på vegne av heradsstyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er å jour og føregår i samsvar med lov, forskrift og vedtak.

På grunnlag av revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Deloitte AS vart vald som revisor for Kvam herad etter ein prosess med konkurranseutsetting av revisjonstenestene vinter/vår 2020. Den nye avtalen gjeld fram til og med 30.06.2024. Deloitte har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid.

Til dagleg er det den valde revisor som utfører kontrollen mot heradet, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredsstillende utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med heradsstyret, administrasjonen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørane.

Deloitte sin plan for rekneskapsrevisjon vart presentert for utvalet i møte 05.09.2022. Vidare orienterte Deloitte kontrollutvalet om den utførte risiko- og vesentlegvurderinga om forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga for 2022 i det same møtet. Interimsrevisjonsrapport vart lagt fram i møte 14.11.2022.

Ansvarleg revisor har vore partner i Deloitte, Unni Renate Moe, som i tråd med regleverket har lagt fram eigenvurdering for at Deloitte er uavhengig i høve til Kvam herad.

6. Forvaltningsrevisjon

Kommunelova § 23-2. Kontrollutvalgets ansvar og myndighet punkt c lyd slik:

«Kontrollutvalget skal påse at:

c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i.»

Vidare går det fram av kommunelova § 23-3. Forvaltningsrevisjon dette:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.»

Kontrollutvalet vurderer m.a. kvaliteten i sakshandsaminga og om vedtak og premisser er tilstrekkeleg klårt utforma til at vedtaka kan effektuerast. I den nye kommunelova gjeld dette også internt i selskap som heradet har eigarinteresser i. I punkta nedanfor kjem kort omtale av dei revisjonane innan dette feltet som kontrollutvalet har handsama i 2021.

6.1. Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024

Kommunelova § 23-3 Forvaltningsrevisjon lyd m.a. slik:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

[Plan for forvaltningsrevisjon som vart handsama i heradsstyret 16.06.2020 der det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:](#)

1. Forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024 for Kvam herad vert vedteken slik den ligg føre.
2. Planen erstattar plan forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020.
3. Planen gjeld for resten av valperioden og fram til ny plan etter intensjonen vert vedteken i 2024.
4. Heradsstyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å føreta endringar og omprioriteringar i planen, samt til å kunna definera og avgrensa konkrete prosjekt innafor dei utvalde områda i planen.
5. Planen skal evaluerast minst ein gong i valperioden. Heradsstyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera denne evalueringa.
6. Kontrollutvalet skal rapportere resultatet av forvaltningsrevisjonar til heradsstyret etter kvart.

I den vedtekne planen er desse prosjekta sett opp i prioritert rekkefølge:

1. Barnehagar: Sjukefråvær og bruk av vikarar
2. Vedtaksoppfølging
3. Innkjøp
4. Berekraft, klima og miljø
5. Hardanger AKS AS (Storeholmen)
6. Leverandør- og kontraktsoppfølging
7. Investeringar
8. Kvammabadet KF

Prosjekt nr. 1 «Barnehagar: Sjukefråvær og bruk av vikarar» er ferdig gjennomført. I tillegg pågår forvaltningsrevisjon av «Personalpolitikk med fokus på tilsetjingsprosedyrar» og revisjonsrapport vil vera ferdig innan 30.01.2023. Denne forvaltningsrevisjonen vart bestilt utanom vedteken plan.

Kontrollutvalet fekk m.a. slik fullmakt frå heradsstyret 16.06.2020:

«Planen skal evaluerast minst ein gong i valperioden. Heradsstyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera denne evalueringa.»

På bakgrunn av dette vart det gjort slikt vedtak i møte i kontrollutvalet 07.06.2022:

1. Kontrollutvalet bestiller rullering av vedteken plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 i Kvam herad frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan.
2. Det vert akseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal som ligg i forslag til prosjektplan.
3. Det er ei målsetting at prosessmøte med kontrollutvalet vert lagt til møte 14.11.2022.
4. Kontrollutvalet ønskjer at rulleringa, inkludert forslag til oppdatert plan for forvaltningsrevisjon, er klar frå Deloitte si side til handsaming i første møte i kontrollutvalet i 2023.
5. Notat og oppdatert plan for forvaltningsrevisjon vert å sende sekretariatet innan 31.01.2023.

Prosessmøte i tråd med punkt 3 i vedtaket over vart gjennomført i møte 14.11.2022. Oppdatert plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2023 – 2024 vert lagt fram til handsaming i kontrollutvalet i første møte i 2023.

6.2. Forvaltningsrevisjon innan personalpolitikk med fokus på tilsettingsprosedyrar og vikarbruk.

Kontrollutvalet i Kvam herad gjorde vedtok i møte 22.11.21 å gjennomføre forvaltningsrevisjon innan personalpolitikk med fokus på tilsettingsprosedyrar og vikarbruk. Prosjektplan vart vedteken i møte 21.02.2022 med slikt føremål:

Føremålet med prosjektet vil vere å undersøkje i kva grad Kvam herad har tilfredsstillande system, rutinar og praksis knytt til tilsettingsprosedyrar og vikarbruk i oppvekstsektoren (grunnskulane).

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. I kva grad har Kvam herad etablert tilfredsstillande system og rutinar for tilsetjingsprosessar i oppvekst (grunnskulane)? Under dette:
 - a) I kva grad er det etablert skriftlege rutinar som omtalar korleis sentrale krav til tilsettingar skal sikrast, under dette mellom anna
 - i. rutinar for å sikre utlysing av ledige stillingar (både faste stillingar og vikariat)?
 - ii. system og rutinar for å halde oversikt over interne kandidatar med fortrinnsrett og å sikre at desse blir vurdert ved ledige stillingar?

- iii. system og rutinar for å halde oversikt over personar i mellombelse stillingar med omsyn til å kunne etterleve tre- og fireårsregelen?
 - iv. rutinar for å vurdere habilitet i tilsetjingssaker?
 - v. rutinar for å fastsetje skriftlege kompetansekrav?
 - vi. rutinar for å sikre at tilsetjingsprosessar blir dokumentert/evaluert?
- b) Kva internkontroll har heradet sentralt med at system og rutinar for tilsetjingsprosessar blir følgt ved grunnskulane?
2. I kva grad er det dokumentert at sentrale krav til tilsetjingsprosessar blir følgt? Under dette kan det vere aktuelt å vurdere i kva grad det er dokumentert at stillingane er utlyst, gjennomført intervju og referanseintervju, om kvalifikasjonsprinsippet er følgt ved tilsetjing, om det er dokumentert at det er gjort vurderingar av om det finst interne kandidatar med fortrinnsrett eller som har rett til fast stillingsvern etter tre- og fireårsregelen, samt om habilitet er blitt vurdert og dokumentert.
3. Kva rutinar har Kvam herad for bruk av vikar og deltidsstillingar i skule? Under dette:
- a) Kva rutinar har kommunen for bruk av tilkallingsvikarar?
 - b) I kva grad er det etablert retningslinjer og tiltak for å auke delen heiltidsstillingar?
 - c) I kva grad blir vikarbruk drøfta med dei tillitsvalde?
4. I kva grad opplever tilsette ved grunnskulane at det er:
- a) Eit godt psykososialt arbeidsmiljø og eit godt yringsklima?
 - b) Ryddige tilsetjingsprosessar ved eigen arbeidsplass?

Der er definert slik avgrensing i prosjektet:

«Undersøkinga er avgrensa til kommunale grunnskular i Kvam herad. Under problemstilling 4 vil vi kartlegge korleis tilsette i grunnskulane opplever arbeidsmiljøet og yringsklimaet generelt. Det er ikkje inkludert problemstillingar knytt til korleis Kvam herad handterer varsel om kritikkverdige forhold etter arbeidsmiljølova i dette prosjektet.»

Revisjonsrapport skal etter planen leveres innen 12.12.2022 og handsamast i første møte i kontrollutvalet i 2023.

7. Eigarskapskontroll

I gamal kommunelov var dette omtala som selskapskontroll som innebar både forvaltningsrevisjon i heradet sine selskap og heradet si eigaroppfølging av selskapa.

Etter ny kommunelov er det no slik at forvaltningsrevisjon i heradet sine selskap skal inngå i plan for forvaltningsrevisjon.

Kommunelova § 23-2. Kontrollutvalgets ansvar og myndighet punkt d lyd slik:

«Kontrollutvalget skal påse at:

d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll).»

Vidare går det fram av kommunelova § 23-4. Eierskapskontroll dette:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

7.1. Plan for eigarskapskontroll

Kommunelova § 23-4 Eigarskapskontroll lyd slik:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Plan for eigarskapskontroll vart handsama i heradsstyret 16.06.2020 der det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

1. Forslag til plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024 for Kvam herad vert vedteken slik den ligg føre.
2. Planen erstattar plan selskapskontroll for perioden 2016 – 2020.
3. Planen gjeld for resten av valperioden og fram til ny plan etter intensjonen vert vedteken i 2024.
4. Heradsstyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å foreta endringar og omprioriteringar i planen, samt til å kunna definera og avgrensa konkrete prosjekt innafor dei utvalde områda i planen.
5. Planen skal evaluerast minst ein gong i valperioden. Heradsstyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera denne evalueringa.
6. Kontrollutvalet skal rapportere resultatet av eigarskapskontrollar til heradsstyret.

I den vedtekne planen er desse prosjekta sett opp i prioritert rekkefølge:

1. Eigarskapsforvaltning
2. Kvam Energi AS
3. Hardanger AKS
4. Kvam kraftverk AS

Kontrollutvalget fekk m.a. slik fullmakt frå heradsstyret 16.06.2020:

Planen skal evaluerast minst ein gong i valperioden. Heradsstyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera denne evalueringa.

På bakgrunn av dette vart det gjennomført ei evaluering av planen i møte 14.11.2022 der det vart gjort slikt vedtak:

Kontrollutvalet vedtek at gjeldande plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024 vert vidareført slik den ligg føre.

7.2. Gjennomført eigarskapskontroll i 2022

Det vart ikkje gjennomført eigarskapskontroll i 2022.

8. Arbeid med rekneskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen

8.1. Den økonomiske situasjonen for Kvammabadet KF

Kontrollutvalet handsama årsmelding og rekneskap 2021 for Kvammabadet KF i møte 02.05.2022 og vedtok slik uttale:

1. Kontrollutvalet registrere at Kvammabadet KF hadde eit negativt driftsresultat på kr. 1 000 000 og eit meirforbruk på kr 1.000.000 i 2021.
2. Kontrollutvalet støttar seg på Deloitte AS sin uttale om den økonomiske situasjonen for Kvammabadet KF i 2021 og har ikkje andre merknader til denne.
3. Uttalen vert å sende heradsstyret via formannskapet.

8.2. Den økonomiske situasjonen i Kvam herad

Kontrollutvalet i Kvam herad handsama årsrekneskapen for 2021 i møte 02.05.2022 der det vart gjeve m.a. slik uttale:

«Ut over det som er nemnd i uttalen, og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet i rekneskapsaka, samt revisjonsmeldinga av 07.04.2022 og revisjonsrapport nr. 14, datert 05.04.2022, har kontrollutvalet ikkje merknader til Kvam herad sin årsrekneskap for 2021.»

Viktige nøkkeltal i årsrekneskapen:

- Netto driftsresultat er på 7,16 % av driftsinntektene, tilrådinga frå TBU er 1,75%
- Gjeldsgrad er berekna til 111,2 % av driftsinntektene, Riksrevisjonen tilrår maks 75%
- Gjeldsbelastning er berekna til 5,9 % av driftsinntektene. Statsforvaltaren i Nordland tilrår at gjeldsgraden ikkje overstig 5 %
- Disposisjonsfond er berekna til 15,46 % av driftsinntektene, Riksrevisjonen si tilråding er på minst 5%

Kontrollutvalet er uroa for at Kvam herad si lånegjeld har vore høg fleire år på rad, sjølv om den i 2021 har gått noko ned. Lånegjelda ligg likevel langt over Riksrevisjonen si tilråding. Den er i 2021 på 111,2 % ift. driftsinntektene, medan det er tilrådd at den ligg under 75 %. Tilsvarende tal i 2019 var på 124,4 % og i 2020 på 127,3%.

På bakgrunn av denne uttalen vart det gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet vedtek utkast til uttale om Kvam herad sin årsrekneskap og årsmelding for 2021.
2. På bakgrunn av det som kjem fram i revisjonsrapport nr. 14 for 2022 frå Deloitte AS, ber kontrollutvalet om at rådmannen kjem i møte 05.09.2022 for å gjera greie for kva som vil bli gjort i høve tilrådingane i rapporten.

8.3. Kommunaløkonomisk bærekraft i Kvam herad

Kontrollutvalet inviterte rådmannen til å orientere i møte 22.11.21 om kva tiltak eller prosessar heradet gjennomfører for å ivareta kommunaløkonomisk bærekraft, jf. kommuneolva §§ 14-1 og 14-2 med t.d. slikt innhald:

Vedlikehaldsetterslep på veg og bygningar, gjeldsgrad mv. Denne orienteringa var tenkt som første stasjon i ei slik orientering og sekretariatet oppmoda utvalet til å kome med innspel til rådmann i vidare oppfølging.

Med utgangspunkt i dette orienterte rådmannen om status i saka i møte 22.11.2021 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Informasjonen vert teken til orientering.
2. Kontrollutvalet inviterer rådmannen til nytt møte i 2022 som oppfølging av heradet sitt arbeid med kommunal økonomisk bærekraft (KØB) inkludert innspel frå kontrollutvalet.

På bakgrunn av punkt 2 i vedtaket over orienterte rådmannen på nytt kontrollutvalet i møte 05.09.2022 om status for KØB og det vart gjort slikt vedtak:

1. Informasjonen vert teken til orientering.
2. Kontrollutvalet inviterer rådmannen til møte i mai 2023, for å koma med ny status når det gjeld heradet sitt arbeid med kommunaløkonomisk bærekraft.
3. I denne orienteringa er det ønskjeleg at det også vert orientert om status på vedlikehaldsetterslep i kroner på bygningar, veg, tunnel, bru, vatn og avløp mv.

9. Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

FKT er ein interesseorganisasjon for kontrollutvala i Noreg og deira sekretariat. Kontrollutvalet i Kvam herad er medlem i FKT.

FKT sin årlige fagkonferanse vart halde i tidsrommet 08. - 09.06.2022. Kontrollutvalet i Kvam herad hadde ingen deltakarar på denne konferansen. Årsmøtet i FKT vart gjennomført 08.06.2022.

Nyheitsbrev frå FKT med aktuelle tema for kontrollutvalet sitt arbeid er lagt fram som melding til kontrollutvalet.

10. Opplæring

«NKRF – kontroll og revisjon i kommunene» arrangerte sin årlege kontrollutvalskonferanse i tidsrommet 02. - 03.02.2022. Ingen av medlemmene i kontrollutvalet deltok på denne konferansen.

I 2022 vart det i regi av Deloitte AS arrangert kurs innan «Roller og ansvar i kontrollarbeidet» for heradsstyret 27.09.2022. Kostnaden til kurset ligg inne som ein del av fastprisen i avtalen mellom Deloitte og heradet.

11. Andre saker i kontrollutvalet i 2022

- Budsjet for kontroll og tilsyn i Kvam herad for 2023.
- Møteplan for kontrollutvalet for 2022
- Retningslinjer for handtering av henvendingar i kontrollutvalet
- Driftsrapportar og økonomiplan
- Årsmelding 2021 for kontrollutvalet
- Henvending frå Øystese grendautval
- Henvending gjeldande båthavn i Tørvikbygd
- Henvending om dispensasjonssaker
- Henvending gjeldande skulemiljøet i Kvam herad

12. Oppfølging av tidligere gjennomførte revisjonar

Kontrollutvalet har i løpet av 2022 følgd opp status på kva tiltak som er sett i verk i høve heradsstyret sine vedtak i tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar. Resultatet av dette arbeidet går fram av punkta under.

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at heradsstyret sine vedtak i samband med handsaming av revisjonsrapportar vert følgd opp. Det vert vist til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 som lyd slik:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.»

12.1. Forvaltningsrevisjon av internkontroll

[Heradsstyret i Kvam herad handsama forvaltningsrevisjonsrapporten internkontroll i møte 26.03.2019, sak 019/19 og gjorde slikt vedtak samrøystes:](#)

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan «Internkontroll» ber heradsstyret rådmannen syta for:

1. *Ferdigstille arbeidet med å a. etablere eit felles internkontrollsystemet*
 - a. *utarbeide det overordna internkontrolldokumentet, og gjere det kjend blant tilsette og leiarar*
 - b. *ytterlegare konkretisere måla for einingane*
 - c. *etablere rutine som sikrar at dei etiske retningslinene årleg blir drøfta av alle tilsette i heradet*
 - d. *utarbeide skriftlege rutinar for arbeidsprosessar som manglar dette*
 - e. *ta i bruk dokumentsytringsmodulen i kvalitetssystemet, slik at rutinar blir haldne oppdaterte og blir gjort tilgjengelege på ein føremålstenleg måte*
2. *Etablere system for å*
 - a. *gjennomføre risikovurderingar på både overordna og operasjonelt nivå*
 - b. *kontrollere at rutinar og retningslinjer blir etterlevd*
 - c. *jamleg gjennomgå og evaluere internkontrollen*
 - d. *halde oversikt over kompetanse- og bemanningsbehov*
3. *Vurdere tiltak for å*
 - a. *sikre at ansvar og myndigheit er tydeleg fordelt, blant anna gjennom at det administrative delegeringsreglementet blir gjort kjend*
 - b. *auke fokus på å førebyggje korrupsjon og misleghald*
 - c. *sikre tidsriktig og effektiv kommunikasjon og informasjon*
 - d. *sikre at rapporteringa gir leiinga god oversikt og kontroll på heile verksemda*

- e. sikre at rutinar for varsling og oppfølging av varsel blir gjort kjende
 - f. vidareutvikle kulturen for å melde og følgje opp avvik
4. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.08.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Kontrollutvalet har følgd opp denne rapporten 4 gonger, seinast i møte 21.02.2022, der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ber rådmannen om å komme med ny skriftleg status på oppfølging av forvaltningsrevisjon internkontroll til siste møte i utvalet i 2022, som truleg vert 14.11.2022.
2. Tilbakemeldinga vert å sende sekretariat innan 24.10.2022.
3. Kontrollutvalet meiner at det har teke lang tid for å få på plass alt forbetningsarbeidet etter denne forvaltningsrevisjonen.

Svar vart ikkje motteke innan den fastsette fristen. Det vart send puring 2 gonger og etter siste puring kom rådmannen med slikt svar:

«Hei! Beklagar manglande tilbakemelding! Tida i slutten av budsjettprosessen er i utgangspunktet veldig hektisk. Grunna uventa hendingar i tillegg, har eg dessverre ikkje kapasitet til å svara ut innan fristen. Ber difor om at handsaminga av oppfølginga vert utsett til neste møte.»

Svaret vart lagt fram for kontrollutvalet i møte 14.11.2022 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet meiner det er lite tilfredsstillande at rådmannen ikkje svarer innan fastsette fristar.
2. Kontrollutvalet ber rådmannen om å koma med ny skriftleg status på oppfølging av forvaltningsrevisjon internkontroll til første møte i utvalet i 2023.
3. Tilbakemeldinga vert å sende sekretariat innan 30.01.2023.
4. Kontrollutvalet ber om at heradsstyret vert orientert om statusen i denne oppfølginga ved å sende kopi av saka til møte 08.12.2022.

12.2. Forvaltningsrevisjon av kvalitet, kompetanse og sjukefråvær i barnehagar

Kontrollutvalet handsama i møte 06.09.2021, PS 21/21 rapporten og gjorde slik innstilling som vart vedteke i heradsstyret 20.10.2021, PS 86/21:

Heradsstyret ber rådmannen om å:

1. Etablere eit felles malverk for utarbeiding av årsplanar i barnehagane i heradet, samt ein felles systematikk for oppfølging og evaluering av årsplanar.
2. Tydeleggjere rollar og ansvar for styrarar, pedagogiske leiarar og barnehageeigar når det gjeld arbeidsmiljørelatert arbeid i barnehagane.
3. Sikre at dei etablerte rutine og malane for arbeidet med å gjennomføre 10-faktorundersøkinga og følgje opp påpeikte betringsområde er tilstrekkeleg kjende for styrarane i barnehagane, og at arbeidet blir gjennomført.
4. Jamleg evaluere om barnehagane blir drive i samsvar med krava i rammeplan og krav til innhald i barnehagen også når det ikkje er tilstrekkeleg dekkja med grunnbemanning i løpet av arbeidsdagen.
5. Når det gjeld arbeid med sjukefråvær i barnehagane:
 - a) Etablerer konkrete mål for sjukefråvær.
 - b) Sikrar systematisk oversikt over arbeidsrelaterte sjukefråvær lokalt og på tvers av barnehagane.
 - c) Etablerer planar for å systematisk følgje opp og førebyggje sjukefråvær.
 - d) Evaluerer jamleg om det systematiske arbeidet med førebygging og redusering av sjukefråvær lokalt i barnehagane fungerer som forutsett.

6. *Utarbeide oversikt over kompetanse og behov for kompetanse for dei tilsette i barnehagane i heradet.*
7. *Sikre at det til ei kvar tid er tilstrekkeleg kvalifisert personell i barnehagane.*
8. *Gjennomføre systematiske risikovurderingar som omfattar mellom anna kva følger sjukefråvær kan ha for barnehagetilbodet.*
9. *Sikre systematisk og kontinuerleg tilsyn med barnehagane i heradet, under dette:*
 - a) *Gjennomfører risikoanalyse*
 - b) *Utarbeider ein plan for tilsyn*
 - c) *Gjennomfører tilsyn*
10. *Etablere rutinar som skildrar ansvar og oppgåver knytt til barnehageopptaket i heradet.*
11. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 12.11.2021 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

Denne forvaltningsrevisjonen har vore følgd opp 2 gongar seinast i møte i kontrollutvalet 07.06.2022 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet tar tilbakemeldinga frå rådmannen når det gjeld forvaltningsrevisjon kvalitet, kompetanse og sjukefråvær i barnehage i Kvam herad til orientering.*
2. *kontrollutvalet ber om å få tilsendt ny skriftleg status på oppfølging av forvaltningsrevisjonen til første møte i utvalet i 2023*
3. *Tilbakemeldinga vert å sende sekretariat innan 01.02.2023.*

Kvam herad

Kontrollutvalet
c/o Sekretariat for kontrollutvalet
Vestland fylkeskommune
Postboks 7900, 5020 Bergen

telefon: 05557

e-post: hogne.haktorson@vlfk.no
e-post: roald.breistein@vlfk.no
e-post: kjartan.haugsnnes@vlfk.no
e-post: helge.inge.johansen@vlfk.no
e-post: einar.kare.ulla@vlfk.no
e-post: kontrollutvalet@vlfk.no